

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2025 m. gruodžio 3 d. Nr. 21RE-
(AG-901/07-2025)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (pranešėja), Žydrūno Plytniko ir Ingridos Sabaliauskienės (Komisijos posėdžio pirmininkė),

sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalývaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (duomenys neskelbtini) direktorei (duomenys neskelbtini),

atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos įgaliotoms atstovėms (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (duomenys neskelbtini) 2025-10-24 skundą dėl atsakovės Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos 2025-09-23 nutarimo Nr. MIPN-194 byloje „Dėl UAB (duomenys neskelbtini) Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pažeidimo“ panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėja skunde prašo Komisijos panaikinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – Tarnyba arba VMVT) 2025-09-23 nutarimą Nr. MIPN-194 byloje „Dėl UAB (duomenys neskelbtini) Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pažeidimo“ (toliau – Nutarimas).

Paaiškinu, kad Nutarimu pareiškėja pripažinta pažeidusi Lietuvos Respublikos maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalies reikalavimus, todėl skirta (duomenys neskelbtini) Eur bauda. Pareiškėjos nuomone, bauda paskirta nesant teisinio pagrindo.

Nutarime nurodyta, kad Tarnyba 2023-07-24 gavo pranešimą dėl nesaugaus maisto, kuriame Estijos atsakingos institucijos pranešė, jog morkose iš Egipto nustatytas neleistinas insekticido fenamifoso kiekis. Tarnyba 2023-08-09 paskelbė pranešimą dėl nesaugaus maisto. Tarnyba 2023-08-09 atliko neplaninį pareiškėjos patikrinimą, kurio metu surašė Maisto tvarkymo subjekto dėl vartotojo pranešimo (skundo) patikrinimo aktą Nr. 69MPI-3564 (toliau – Patikrinimo aktas). Tarnyba 2023-08-11 priėmė sprendimą Nr. 69SV-372 „Dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo“ (toliau – Sprendimas), kuriuo uždraudė tiekti rinkai morkas – kilmės šalis Egiptas, tiekėjas Olandija, gautos pagal sąskaitą faktūrą 2023-06-30, iš viso kiekis 1470 kg, iš kurių 1400 kg išplatinta Lietuvos rinkoje, 70 kg nurašyta pagal aktą. Šiuo Sprendimu pareiškėjai buvo uždrausta nesaugų produktą tiekti rinkai, pareiškėja įpareigota susigrąžinti nesaugų produktą, pašalinti jį iš rinkos ir sunaikinti. Įvertinusi šias aplinkybes ir nustatytus faktus Tarnyba padarė išvadą, kad pareiškėja pažeidė Lietuvos Respublikos maisto įstatymo (toliau – Maisto įstatymas) 7 straipsnio 1 dalį, vadovaudamasi Maisto įstatymo 12² straipsnio 2 dalimi, 12³ straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 12⁵ straipsnio 1 dalimi pareiškėjai skyrė baudą. Pagal Maisto įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatas šio įstatymo 12² straipsnyje numatytos baudos gali būti skirtos ne vėliau kaip per dvejus metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o

trunkamojo pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos. Iš faktinių aplinkybių matyti, kad duomenys apie nesaugų produktą paaiškėjo ne vėliau kaip 2023-08-09. Bauda už šį pažeidimą paskirta 2025-09-23, praėjus daugiau kaip dviem metams nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos. Baudos paskyrimas prieštarauja Maisto įstatymo 12⁴ straipsnyje įtvirtintoms nuostatom. Dėl to Nutarimas yra neteisėtas.

Nutarimas yra neteisėtas ir iš esmės, nes pareiškėjai nepagrįstai priskirta atsakomybė už veiksmus, kurių ji objektyviai negalėjo kontroliuoti. Pareiškėja nebuvo pirmasis importuotojas į Europos Sąjungos teritoriją, todėl negalėjo ir neprivalėjo vykdyti produktų patikros ar sertifikavimo procedūrų, kurios yra privalomos tik pirmiesiems importuotojams iš trečiųjų šalių. Bendrovė įsigijo prekes iš Nyderlanduose registruoto ūkio subjekto, turinčio galiojančius maisto saugos sertifikatus ((duomenys neskelbtini)). Skirdama baudą, Tarnyba neatsižvelgė į šią esminę aplinkybę ir pritaikė atsakomybę subjektui, kuris neturėjo nei teisinės, nei faktinės pareigos užtikrinti pirminę importo kontrolę. Toks sprendimas prieštarauja proporcingumo, teisingumo ir atsakomybės ribotumo principams, įtvirtintiems tiek ES maisto teisės 17 straipsnyje, tiek Maisto įstatyme. Pagal Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį maisto tvarkymo subjektai atsako už jų tvarkomo maisto saugą, tačiau ši atsakomybė turi būti vertinama atsižvelgiant į faktinę veiklos apimtį ir realias galimybes kontroliuoti maisto saugą. Kadangi pareiškėja prekes gavo jau išleistas į ES rinką be pareigos papildomai reikalauti sertifikatų ar atlikti laboratorinius tyrimus, pareiškėja veikė kaip sąžiningas ūkio subjektas, vykdydama veiklą pagal ES vidaus rinkos taisykles ir laisvo prekių judėjimo principus. Apie nustatytą pesticidų kiekio viršijimą pareiškėja buvo informuota pavėluotai, tik gavusi oficialų pranešimą 2023 m. rugpjūčio mėn., kai produktas jau buvo realizuotas. Pareiškėja elgėsi proporcingai ir pagal Reglamento (EB) Nr. 178/2002 19 straipsnyje nustatytą rūpestingumo pareigą. Atsižvelgusi į gautą informaciją, pareiškėja nedelsdama ėmėsi visų teisės aktuose numatytų veiksmų – pateikė paaiškinimus, apskaitos ir atsekamumo dokumentus ir bendradarbiavo su Tarnyba, siekdama užtikrinti galutinį situacijos suvaldymą. Tokiu būdu pareiškėja įvykdė visas teisės aktuose numatytas pareigas, o atsakomybės taikymas šiuo atveju prieštarauja ES maisto teisės 17 straipsnyje ir Maisto įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintiems atsakomybės ribotumo ir proporcingumo principams, taip pat Administracinių nusižengimų kodekso 2 straipsnio 2 dalyje nustatytam administracinės atsakomybės be kaltės draudimui pareiškėja negali būti baudžiama už tai, ką turi kontroliuoti kitas ūkio subjektas.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjos atstovė palaikė skunde išdėstytus argumentus.

Atsakovė Tarnyba nesutinka su skundu ir prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą. Paaiškino, kad Tarnyba 2023-07-24 gavo pranešimą dėl nesaugaus maisto, pašarų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų, kuriame Estijos atsakingos institucijos pranešė apie tai, jog morkose iš Egipto nustatytas neleistinas insekticido fenamifoso kiekis. Tarnyba 2023-08-09 paskelbė Skubų pranešimą dėl nesaugaus maisto, pašarų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų Nr. 20230809-000-(98). Tarnyba 2023-08-09 atliko neplaninį pareiškėjos patikrinimą, kurio metu surašė Patikrinimo aktą. Remiantis turimais faktiniais duomenimis Tarnyba 2023-08-11 priėmė Sprendimą, kuriuo uždraudė tiekti rinkai produktą: morkas, kilmės šalis Egiptas, tiekėjas Olandija, pareiškėjos gautos pagal 2023-06-30 sąskaitą faktūrą, iš viso 1 470 kg, iš kurių 1400 kg išplatinta Lietuvos rinkoje, 70 kg nurašyta pagal pareiškėjos pateiktą aktą. Šiuo sprendimu pareiškėjai buvo uždrausta nesaugų produktą tiekti rinkai, pareiškėja įpareigota susigrąžinti nesaugų produktą, pašalinti jį iš rinkos ir sunaikinti.

Tarnybos sudaryta Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo komisija, sudaryta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2024-02-29 įsakymu Nr. B1-265 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašo patvirtinimo“, nedalyvaujant atsakomybėn traukiamo asmens – pareiškėjos atstovui, vadovaudamasi Maisto įstatymo 12⁵ straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2024-02-23 įsakymu Nr. B1-245 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašo patvirtinimo“, VMVT komisijos posėdyje išnagrinėjo bylą „Dėl UAB (duomenys neskelbtini) Lietuvos Respublikos maisto

įstatymo pažeidimo“ pagal Tarnybos Vilniaus departamento 2023-11-07 Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pažeidimo protokolą Nr. 69MIPP-80 (toliau – Protokolas). 2025-09-23 priimtu Nutarimu konstatuojama, kad pareiškėja pažeidė Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį. Vadovaudamasi Maisto įstatymo 12² straipsnio 2 dalimi, 12³ straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 12⁵ straipsnio 1 dalimi Tarnyba pareiškėjai skyrė (duomenys neskelbtini) Eur baudą.

Tarnyba paaiškino, kad pareiškėja nurodo neteisingą pažeidimo paaiškėjimo dieną. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT), aiškindamas Maisto įstatymo 12⁴ straipsnį, yra konstatavęs, kad pažeidimo nustatymo diena yra Protokolo dėl padaryto pažeidimo surašymo diena, o sąvoka „pažeidimo nustatymo diena“ laikytina diena, kai kompetentinga institucija pagal turimą informaciją (medžiagą) galėjo ir turėjo suvokti, kad yra padarytas atitinkamas pažeidimas. Pažeidimo nustatymo diena – momentas, kai institucija, įgaliota surašyti protokolą, nustato pakankamai duomenų, būtinų tokiam pažeidimui užfiksuoti bei kvalifikuoti. Tokie duomenys yra pažeidimo padarymo aplinkybės, pažeidimą kvalifikuojančios aplinkybės, traukiamo atsakomybės asmens nustatymas ir kt. (LVAT 2018-11-21 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-558-822/2018).

Tarnyba pabrėžė, kad nagrinėjamoje byloje pažeidimo nustatymo diena laikoma Protokolo surašymo diena, tai yra 2023-11-07. Tarnyba laikosi šios taisyklės ir patvirtina, kad Nutarimas priimtas nepraleidus nustatyto 2 metų termino 2025-09-23.

Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, jog maisto tvarkymo subjektai privalo pateikti į rinką saugų maistą. Maisto tvarkymo subjektais be kitų laikomi juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuotai laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų (įstatymo 2 straipsnio 16 dalis, Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 3 dalis). Maisto įstatymo 12² straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad maisto tvarkymo subjektams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą, skiriamas įspėjimas arba nuo 300 iki 3 000 eurų bauda (LVAT 2024-11-13 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-2216-968/2024).

Pareiškėjai skirta bauda ir draudimas tiekti rinkai nesaugų produktą. Maisto įstatymo 12³ straipsnio 2 dalis aiškina nuobaudos skyrimo metodiką. Straipsnyje nurodoma, kad kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriama bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio. Nagrinėjamu atveju baudos vidurkis yra 1 500 eurų, tačiau atsižvelgus į lengvinančias aplinkybes, tai yra pareiškėjos atsakingi asmenys tyrime dalyvavo geranoriškai, laiku įvykdė pateiktus nurodymus, pareiškėja Maisto įstatymo pažeidimą padarė pirmą kartą, todėl bauda buvo sumažinta iki (duomenys neskelbtini) eurų.

Tarnyba pabrėžė, kad pareiškėjos argumentai, jog buvo neatsižvelgta į esmines aplinkybes yra klaidingi. Pareiškėjos skunde minimas Reglamentas Nr. 178/2002 nurodo, kad valstybės narės gali taikyti sankcijas, pažeidus su maisto produktais susijusius aktus.

Reglamento (EB) Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalyje numatyta, jog maisto verslo operatoriai visais su jų kontroliuojamu verslu susijusiais gamybos, perdirbimo ir platinimo etapais užtikrina, kad maisto produktai atitiktų su jų veikla susijusių teisės aktų, reglamentuojančių maisto produktus, reikalavimus. Dėl Reglamento Nr. 178/2002 17 straipsnio 2 dalies pažymėtina, jog joje numatyta, kad valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikytinų pažeidus su maisto produktais susijusius teisės aktus, ir kad šios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Pareiškėjos skundo teiginius, kad pareiškėjos atsakomybė turi būti vertinama atsižvelgus į faktinę veiklos apimtį ir realias galimybes kontroliuoti maisto saugą, Tarnyba vertina kaip klaidinančius, nes teismas sprendime yra pasakęs, kad maisto verslo operatorius privalo imtis tokių priemonių, kurių visuma užtikrintų, kad jo į rinką teikiamas maistas būtų saugus (LVAT 2022-11-03 administracinė byla Nr. eA-961-662/2022).

Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovės palaikė atsiliepime išdėstytus argumentus.

Skundas atmestinas

Tarnybos Vilniaus departamentas 2023-08-11 Sprendime nurodė, kad įvertinusi pareiškėjos, kaip maisto tvarkymo subjekto, produktą – morkas (kilmės šalis Egiptas, tiekėjas Olandija, gauta 1470 kg pagal 2023-06-30 sąskaitą, nuo 2023-07-07 iki 2023-07-26 1400 kg išplatinta Lietuvos rinkoje, 70 kg nurašyta, remdamasi Tarnybos 2023-08-09 Patikrinimo aktu, 2023-08-09 skubiu

pranešimu nustatė, kad šie produktai yra nesaugūs ir neatitinka teisės aktuose nustatytų saugos reikalavimų 2005 m. vasario 21 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB 18 straipsnio 1 dalies, II ir V priedų; 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras 14 straipsnio 1 dalies, 2 dalies a, b punkto, Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalies, 2 dalies 1 punkto reikalavimų. Vadovaudamasi 2017 m. kovo 15 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/625 dėl oficialios kontrolės ir kitos oficialios veiklos, kuri vykdoma siekiant užtikrinti maisto ir pašarų srities teisės aktų bei gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų sveikatos ir augalų apsaugos produktų taisyklių taikymą <...> 138 straipsniu, Maisto įstatymo 11 straipsnio 6 dalimi ir 12¹ straipsniu / Lietuvos Respublikos pašarų įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 6 punktu, 14 straipsnio 1 dalimi, produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo 20.1 papunkčiu nusprendė uždrausti tiekti rinkai nesaugų produktą, įpareigoti susigrąžinti nesaugų produktą iš vartotojų, įpareigoti pašalinti nesaugų produktą iš rinkos, įpareigoti sunaikinti nesaugų produktą.

Tarnyba 2023-08-11 raštu Nr. 69S-(69.5.)-3365 „Dėl sprendimo produkto (ų) tiekimo rinkai uždraudimo išsiuntimo“ pareiškėjai išsiuntė Tarnybos 2023-08-11 Sprendimą.

Tarnyba 2023-10-23 rašte Nr. 69S-(69.5Mr)-4388 „Dėl Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pažeidimo protokolo surašymo“ pareiškėją informavo, kad vadovaudamasi Maisto įstatymo 7 straipsnio 3 dalimi, Tarnybos nuostatų 14.2 papunkčiu kviečia pareiškėjos atstovą atvykti 2023-11-07 pasirašyti Protokolą dėl Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalies pažeidimo (išplatinto rinkoje nesaugaus produkto – morkų).

Tarnybos 2023-11-07 Protokole nurodyta, kad Tarnybos Vilniaus departamento direktorė vadovaudamasi Maisto įstatymu nustatė, kad pareiškėja tiekė rinkai nesaugų maisto produktą – morkas, kilmės šalis Egiptas, tiekėjas Olandija, pareiškėjos gautos pagal 2023-06-30 sąskaitą faktūrą (1470 kg, iš kurių 1400 kg nuo 2023-07-07 iki 2023-07-26 išplatinta Lietuvos Respublikos rinkoje, 70 kg nurašyta pagal 2023-07-18 aktą, likučio sandėlyje nėra). Remtasi Tarnybos 2023-08-09 Patikrinimo akto medžiaga, skubiu pranešimu dėl morkose iš Egipto nustatytų neleistinų pesticidų kiekių – neatitiko 2005 m. vasario 21 d. Europos parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 396/2005 dėl didžiausių pesticidų likučių kiekių augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų ir iš dalies keičiantis Tarybos direktyvą 91/414/EEB 18 straipsnio 1 dalies, II ir V priedų; 2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002, nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras 14 straipsnio 1 dalies, 2 dalies a, b punkto, Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalies, 2 dalies 1 punkto reikalavimų ir tuo pažeidė Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį. Tarnyba neturi žinių apie nukentėjusius asmenis. Tarnyba 2023-08-11 Sprendimu įpareigojo pareiškėją susigrąžinti nesaugų produktą iš vartotojų, pašalinti iš rinkos ir nesaugų produktą sunaikinti. Protokole nurodyta, kad pareiškėja bendradarbiavo atliekant pranešimo tyrimą ir pateikė reikalingą informaciją, Maisto įstatymą pažeidė pirmą kartą, Protokolas surašytas nedalyvaujant pareiškėjos atsakingam asmeniui, dėl Protokolo surašymo pareiškėja informuota Tarnybos 2023-10-23 raštu Nr. 69S-(69.5Mr)-4388.

Tarnyba Nutarime nurodė, kad Tarnybos Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo komisija, sudaryta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2024-02-29 įsakymu Nr. B1-265 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – VMVT komisija), nedalyvaujant atsakomybėn traukiamo asmens – pareiškėjos atstovui, vadovaudamasi Maisto įstatymo 12⁵ straipsnio 1 dalimi ir Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2024-02-23 įsakymu Nr. B1-245 „Dėl Lietuvos Respublikos specialiųjų įstatymų pažeidimų bylų nagrinėjimo Valstybinėje maisto ir veterinarijos tarnyboje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas),

posėdyje išnagrinėjo bylą „Dėl UAB (duomenys neskelbtini) Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pažeidimo“ pagal Tarnybos Vilniaus departamento 2023-11-07 Protokolą. VMVT komisija nustatė, kad pareiškėjai 2008-07-04 išduotas Maisto tvarkymo subjekto pažymėjimas, Tarnyba 2023-07-24 gavo Skubų pranešimą dėl nesaugaus maisto, pašarų ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų Nr. 624877, kuriame Estijos atsakingos institucijos pranešė, jog morkose iš Egipto nustatytas neleistinas insekticido fenamifoso kiekis, gauta papildoma informacija iš Nyderlandų atsakingų institucijų, kad pakartotinio tyrimo metu remiantis 2023-08-03 tyrimų protokolu nustatyti morkose neleistis pesticidų kiekiai. Tarnyba 2023-08-09 paskelbė pranešimą. Tarnyba 2023-08-09 gavo pareiškėjos pranešimą, kuriuo informuojama dėl morkų, kilmės šalis Egiptas, gautas kiekis 1470 kg, išplatintas 1400 kg, susigrąžinimo nebuvo, pašalintas kiekis iš rinkos 70 kg, morkos parduotos nuo 2023-07-07 iki 2023-07-26. Tarnyba 2023-08-09 atliko neplaninį pareiškėjos patikrinimą, kurio metu surašė Patikrinimo aktą. Tarnyba 2023-08-11 priėmė Sprendimą, kuriuo uždraudė tiekti rinkai morkas. Tyrimas užbaigtas Tarnybai surašius Protokolą, kuriame nurodyta, kad pareiškėja, nesilaikydama Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies a) ir b) punktų, Reglamento (EB) Nr. 396/2005) 18 straipsnio 1 dalies, II ir V priedų, Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies 1 punkto reikalavimų pateikė rinkai nesaugų produktą ir tuo pažeidė Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį. VMVT komisija konstatavo, kad Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad nesaugus maistas į rinką nepateikiamas, o to paties straipsnio 2 dalies a) punkte nustatyta, kad maistas laikomas nesaugiu, jei manoma, kad jis kenkia sveikatai. Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnio 4 dalies a) punkte nustatyta, kad „nustatant, ar maistas kenkia sveikatai, atsižvelgiama į galimą tiesioginį ir (arba) trumpalaikį ir (arba) ilgalaikį to maisto produkto poveikį ne tik jį vartojančio asmens, bet ir vėlesnių kartų sveikatai“. Reglamento (EB) Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalyje maisto tvarkymo subjektams nustatyta pareiga visuose su jų kontroliuojamu maisto verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrinti, kad maistas atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrinti, kad šių reikalavimų būtų laikomasi. Reglamentas (EB) Nr. 396/2005 nustato didžiausius pesticidų likučių kiekius augalinės ir gyvūninės kilmės maiste ir pašaruose ar ant jų. Reglamentas (EB) Nr. 396/2005 18 straipsnio 1 dalies b) punkte numatyta, kad „I priede nurodytuose produktuose, juos pateikus į rinką kaip maistą ar pašarus ar jais šeriant gyvūnus, negali būti jokių pesticidų likučių, viršijančių 0,01 mg/kg – produktams, kuriems II ar III prieduose nenustatyti konkretūs DLK ar į IV priedą neįrašytoms veikliosioms medžiagoms, išskyrus jei 45 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka veikliajai medžiagai nustatytos skirtingos numatytosios vertės, tuo pat metu atsižvelgiant į turimus įprastus analizės metodus. Tokios numatytosios vertės išvardijamos V priede.“. Maisto įstatymo 2 straipsnio 20 dalyje apibrėžiamo pateikimo į rinką sąvoka ir nurodoma kad „pateikimas į rinką“ – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 dalyje. Reglamentas (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad „pateikimas į rinką“ – tai maisto laikymas pardavimui, įskaitant siūlymą parduoti arba kurį nors kitą jo perdavimo būdą, nemokamai ar už pinigus, ir pats pardavimas, paskirstymas bei kitos jo perdavimo formos. Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „į rinką turi būti tiekiamas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus atitinkantis maistas, <...>. Ar maistas yra saugus, nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnyje įtvirtintais kriterijais.“ To paties straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad „maistas turi būti tokios sudėties ir kokybės, kad būtų tinkamas žmonėms vartoti, neužterštas cheminiais, fiziniiais, mikrobiniiais ir kitokiais teršalais daugiau, negu leidžia teisės aktai, turi atitikti privalomuosius saugos ir kokybės reikalavimus.“. Maisto įstatymo 2 straipsnio 12 dalyje nustatyta, kad „sauga – šio įstatymo bei kitų teisės aktų nustatytą maisto ir jo tvarkymo reikalavimų visuma, užtikrinanti, kad vartojant maistą įprastomis, gamintojo nustatytomis ar galimomis iš anksto pagrįstai numatyti vartojimo sąlygomis, įskaitant ir ilgalaikį vartojimą, nebus jokios rizikos vartotojų sveikatai ar gyvybei arba ji bus ne didesnė negu ta, kuri teisės aktuose nustatyta kaip leidžiama bei laikoma atitinkančia aukštą vartotojų apsaugos lygį.“. Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „maisto tvarkymo subjektai <...> privalo pateikti į rinką saugų maistą.“. VMVT komisija nustatė šias atsakomybę lengvinančias aplinkybes: pareiškėja geranoriškai bendradarbiavo, teikė reikalingus dokumentus. Pagal Maisto įstatymo 12³ straipsnio 4 dalį

atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis yra laikoma tai, kad maisto tvarkymo subjektas ir (ar) su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas per vienus metus nuo VMVT įsiteisėjusio nutarimo skirti nuobaudą už padarytą pažeidimą pakartotinai padarė Maisto įstatymo 12² straipsnyje nurodytus pažeidimus. VMVT komisija, nustatė, kad pareiškėja Maisto įstatymą pažeidė pirmą kartą. VMVT komisija padarė išvadą, kad surinktų įrodymų visuma patvirtina, kad pareiškėja nesilaikydama Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies a punkto, Reglamento (EB) Nr. 396/2005) 18 straipsnio 1 dalies, II ir V priedų, Maisto įstatymo 4 straipsnio 1 dalies ir 2 dalies 2 punkto reikalavimų, pateikė rinkai ir išplatino Nesaugų produktą (viso gauta 1470 kg, viso išplatinta 1400 kg, sunaikinta 70 kg), kuriame pagal Tyrimų protokolą nustatyti neleisti pesticidai ir tuo pažeidė Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį. Vadovaudamasi Maisto įstatymo 12² straipsnio 2 dalimi, 12³ straipsnio 2 ir 3 dalimis ir 12⁵ straipsnio 1 dalimi VMVT komisija nutarė už Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalies pažeidimą skirti pareiškėjai (duomenys neskelbtini) Eur baudą.

Ginčo situacijai aktualūs toliau nurodyti teisės aktai.

Maisto įstatymo (*suvestinė redakcija nuo 2024-12-13*) 4 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad į rinką turi būti teikiamas šiame įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatytus saugos, kokybės ir tvarkymo reikalavimus atitinkantis maistas, su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos. Ar maistas yra saugus, nustatoma vadovaujantis Reglamento (EB) Nr. 178/2002 14 straipsnyje įtvirtintais kriterijais. <...>. Šio 4 straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodyta, kad maistas ir su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos turi atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus: 1) maistas turi būti tokios sudėties ir kokybės, kad būtų tinkamas žmonėms vartoti, neužterštas cheminiais, fiziniiais, mikrobiniiais ir kitokiais teršalais daugiau, negu leidžia teisės aktai, turi atitikti privalomuosius saugos ir kokybės reikalavimus.

Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo pateikti į rinką saugų maistą ir su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas. Maisto įstatymo 11 straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad valstybinę maisto kontrolę atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka Vyriausybės įsteigta maisto kontrolės institucija – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba.

Maisto įstatymo 12¹ straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad maisto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų pateikimo į rinką ribojimo priemonės (toliau – rinkos ribojimo priemonės) Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba gali pagal kompetenciją taikyti, jeigu maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos pateikiami į rinką pažeidžiant šio įstatymo 7 straipsnio 1, 2 ir (ar) 3 dalies reikalavimus, 2 dalyje nurodyta, kad Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba pagal kompetenciją gali taikyti rinkos ribojimo priemonės, jeigu yra pagrindas manyti, kad maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos gali būti nesaugūs vartotojų sveikatai ar gyvybei, ir kai gaminamas ir (ar) teikiamas į rinką suklastotas maistas.

Maisto įstatymo 12² straipsnio 2 dalyje reglamentuota, kad maisto tvarkymo subjektams ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojams ir (ar) tiekėjams, pateikusiems į rinką nesaugų maistą ar nesaugius su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, skiriamas įspėjimas arba nuo 300 iki 3 000 eurų bauda. Maisto tvarkymo subjektams, gaminantiems ir (ar) pateikusiems į rinką suklastotą maistą, skiriama nuo 3 000 iki 14 000 eurų bauda.

Maisto įstatymo 12³ straipsnio 1 dalyje reglamentuota, kad: maisto tvarkymo subjektas ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas neatsako už nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir (ar) suklastoto maisto pateikimą į rinką, jeigu įrodo, kad: jis nesaugaus maisto ar nesaugių su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų ir (ar) suklastoto maisto į rinką nepateikė (1 punktas); maistas ar su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos tapo nesaugūs (nesaugūs) vėliau dėl trečiojo asmens veiksmų netinkamai, neatsargiai gabenant ar saugant (sandėliuojant) maistą ar su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas dėl kitų nuo maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo valios nepriklausančių priežasčių (2 punktas); tuo metu, kai nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos buvo pateikti į rinką, mokslo ir technikos pažanga nebuvo tokio lygio, kad būtų galima nustatyti galimą riziką (3 punktas); vartotojas naudojo su maistu

besiliečiantį (besiliečiančius) gaminį (gaminį) ir medžiagą (medžiagas) pažeisdamas vartojimo taisykles, atsargumo priemones bei saugumo reikalavimus ir dėl to jam buvo padaryta žala (4 punktas); maisto produkto (produktų) ar su maistu besiliečiančio (besiliečiančių) gaminio (gaminį) ir medžiagos (medžiagų) pavojingąsias savybes lėmė nenugalima jėga (5 punktas).

Maisto įstatymo 12³ straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad skirdama nuobaudą, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba atsižvelgia į atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. Kai yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, skiriama bauda mažinama nuo jos vidurkio iki minimalaus dydžio, o kai yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių, bauda didinama nuo jos vidurkio iki maksimalaus dydžio. Kai yra ir atsakomybę lengvinančių, ir sunkinančių aplinkybių, nuobauda skiriama atsižvelgiant į jų kiekį ir reikšmingumą, 3 dalyje nurodyta, kad atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad maisto tvarkymo subjektas ir (ar) su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojas ir (ar) tiekėjas, padarę šiame įstatyme numatytą pažeidimą, prisipažino jį padarę, nuoširdžiai dėl to gailisi, padėjo pažeidimą išaiškinti, pašalino pažeidimą, savo noru atlygino vartotojams padarytą žalą, nesaugus maistas ar nesaugūs su maistu besiliečiantys gaminiai ir medžiagos ir (ar) suklastotas maistas buvo sulaikyti ir neišplatinti maisto tvarkymo subjekto ar su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojo ir (ar) tiekėjo iniciatyva, kitos reikšmingos aplinkybės.

Maisto įstatymo 12⁴ straipsnyje nurodyta, kad šio įstatymo 12² straipsnyje numatytas baudas Tarnyba gali skirti ne vėliau kaip per dvejus metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo pažeidimo paaiškėjimo dienos.

Maisto įstatymo 12⁵ straipsnyje nurodyta: Tarnyba nagrinėja šiame įstatyme nurodytas bylas ir skiria numatytas baudas. Bylos parengiamos, nagrinėjamos ir baudos skiriamos šio įstatymo ir Tarnybos nustatyta tvarka (1 dalis); Tarnybos inspektoriai dėl šio įstatymo pažeidimų surašo protokolus (2 dalis); Apie bylos nagrinėjimą turi būti informuotas ir jame gali dalyvauti pats pažeidėjas ir (ar) jo atstovas. Pažeidėjas ir (ar) jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaiškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskusti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ir (ar) jo atstovo, jeigu jis buvo laiku informuotas apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į bylos nagrinėjimą nekliudo ją nagrinėti (3 dalis); Išnagrinėjusi bylą, Tarnyba priima nutarimą. Nutarime nurodoma: nutarimą priėmusios institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, šio įstatymo straipsnis, numatantis atsakomybę už šio įstatymo pažeidimą, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka (4 dalis).

2002 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiančio Europos maisto saugos tarnybą ir nustatančio su maisto saugos klausimais susijusias procedūras 3 straipsnio 8 dalyje apibrėžtas „pateikimas į rinką“ – tai maisto arba pašarų laikymas pardavimui, įskaitant siūlymą parduoti arba kurį nors kitą jo perdavimo būdą, nemokamai ar už pinigus, ir pats pardavimas, paskirstymas bei kitos jo perdavimo formos, 3 dalyje apibrėžtas „maisto verslo operatorius“ – tai fiziniai arba juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuotai laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų.

Reglamento (EB) Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi, šio 17 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad valstybės narės užtikrina, kad maisto produktus reglamentuojantys įstatymai būtų vykdomi ir kontroliuoja bei tikrina, kad maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose vykdytų atitinkamus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus. Tam tikslui, atsižvelgdamos į aplinkybes, jos remia valstybinės kontrolės sistemą ir kitas veiklos rūšis, įskaitant viešus pranešimus apie maisto ir pašarų saugą bei riziką, maisto ir pašarų saugumo priežiūrą bei kitokią veiklą, apimančią visus gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapus. Be to, valstybės narės nustato taisykles, reglamentuojančias priemones ir baudas, taikytinas pažeidus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatas.

Numatytos priemonės turi būti veiksmingos, atitinkančios pažeidimo pavojingumą ir turinčios realaus poveikio pažeidėjui.

Reglamento (EB) Nr. 178/2002 19 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad jei maisto verslo operatorius mano arba turi pagrindo manyti, kad jo importuotas, išaugintas, perdirbtas, pagamintas arba paskirstytas maisto produktas neatitinka maisto saugos reikalavimų, jis tuoj pat pradeda to maisto pašalinimo iš rinkos procedūras, jei maistas po pirminio patikrinimo vietoje jau išvežtas, ir apie tai praneša kompetentingoms institucijoms. Tuo atveju, kai produktas jau galėjo pasiekti vartotoją, operatorius veiksmingai ir tiksliai informuoja vartotojus apie produkto pašalinimo priežastį, o prireikus atsiima iš vartotojų jiems jau pateiktus produktus, jei kitų priemonių nepakanka aukštam sveikatos apsaugos lygiui užtikrinti.

Reglamento (EB) Nr. 178/2002 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad jei maisto verslo operatorius mano arba turi pagrindo manyti, kad jo į rinką pateiktas maistas gali pakenkti žmonių sveikatai, apie tai jis nedelsdamas praneša kompetentingoms institucijoms. Operatorius informuoja kompetentingas institucijas apie prevencinius veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant apsaugoti nuo pavojaus galutinį vartotoją, ir, jei tai gali sustabdyti, sumažinti arba pašalinti dėl maisto kylantį pavojų, netrukdo arba neatbaido nė vieno asmens nuo bendradarbiavimo remiantis nacionalinės teisės aktais ir teisine praktika.

Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pažeidimų nagrinėjimo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2015-06-29 įsakymu Nr. B1-648, (suvestinė redakcija nuo 2023-06-22 iki 2023-11-27) 6 punkte nurodyta, kad priėmus Sprendimą dėl produkto (-ų) tiekimo rinkai uždraudimo, kurio forma nustatyta Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2013 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. B1-487 „Dėl Produktų tiekimo rinkai ribojimo priemonių taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 priede, pareigūnas atlieka galimo Maisto įstatymo pažeidimo tyrimą ir, nustatęs Maisto įstatymo pažeidimą, už pažeidimą atsakingus asmenis ir visas su pažeidimo tinkamu įvertinimu (kvalifikavimu) susijusias aplinkybes, surašo protokolą. Protokolas surašomas ir tais atvejais, kai nesaugaus produkto jau nėra (jis suvartotas / sunaudotas ar kt.), tačiau visos Maisto įstatymo pažeidimo tyrimo metu nustatytos aplinkybės leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad buvo padarytas Maisto įstatymo pažeidimas, t. y. nustatyta, kad rinkai buvo tiekiamas nesaugus produktas, nustatytas asmuo, atsakingas už nesaugaus produkto tiekimą rinkai, nustatytos kitos atsakomybei pagal Maisto įstatymą taikyti būtinos aplinkybės.

Nagrinėjamu atveju ginčas kilo dėl Tarnybos 2025-09-23 Nutarimo pagrįstumo ir teisėtumo.

Pareiškėja ginčija Nutarimą tuo aspektu, jog Nutarimas, kuriuo skirta bauda, priimtas praėjus daugiau kaip dvejimėms metams nuo pažeidimo paaikšėjimo 2023-08-09, todėl baudos paskyrimas prieštarauja Maisto įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatoms.

Pagal Maisto įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatas matyti, kad šio įstatymo 12² straipsnyje numatytas baudas Tarnyba gali skirti ne vėliau kaip per dvejus metus nuo pažeidimo padarymo dienos, o trunkamojo pažeidimo atveju – per dvejus metus nuo pažeidimo paaikšėjimo dienos.

Vadovaujantis Maisto įstatymo 12⁵ straipsnio 1 dalimi Tarnyba nagrinėja šiame įstatyme nurodytas bylas ir skiria numatytas baudas. Bylos parengiamos, nagrinėjamos ir baudos skiriamos šio įstatymo ir Tarnybos nustatyta tvarka. Minėto 12⁵ straipsnio 2–4 dalyse nustatyta, kad: Tarnybos inspektoriai dėl šio įstatymo pažeidimų surašo protokolus (2 dalis); Apie bylos nagrinėjimą turi būti informuotas ir jame gali dalyvauti pats pažeidėjas ir (ar) jo atstovas. Pažeidėjas ir (ar) jo atstovas turi teisę susipažinti su surinkta medžiaga, duoti paaikškinimus, pateikti prašymus, teikti įrodymus, apskusti priimamus sprendimus. Pažeidėjo ir (ar) jo atstovo, jeigu jis buvo laiku informuotas apie bylos nagrinėjimo vietą ir laiką, neatvykimas į bylos nagrinėjimą nekliudo ją nagrinėti (3 dalis); Išnagrinėjusi bylą, Tarnyba priima nutarimą. Nutarime nurodoma: nutarimą priėmusios institucijos pavadinimas, bylos nagrinėjimo data ir vieta, duomenys apie pažeidėją, pažeidimo aplinkybės, įrodymai, kuriais grindžiamas nutarimas, šio įstatymo straipsnis, numatantis atsakomybę už šio įstatymo pažeidimą, priimtas sprendimas, jo apskundimo terminai ir tvarka (4 dalis).

LVAT 2018-11-21 nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-558-822/2018 (24 punktas) nurodė, kad LVAT praktikoje išaiškinta, kad pažeidimo nustatymo diena yra protokolo dėl padaryto pažeidimo surašymo diena, o sąvoka „pažeidimo nustatymo diena“ laikytina diena, kai kompetentinga institucija pagal turimą informaciją (medžiagą) galėjo ir turėjo suvokti, kad yra padarytas atitinkamas pažeidimas. Pažeidimo nustatymo diena – momentas, kai institucija, įgaliota surašyti protokolą, nustato pakankamai duomenų, būtinų tokiam pažeidimui užfiksuoti bei kvalifikuoti. Tokie duomenys yra pažeidimo padarymo aplinkybės, pažeidimą kvalifikuojančios aplinkybės, traukiamo atsakomybės asmens nustatymas ir kt. (LVAT 2013-10-02 nutartis administracinėje byloje Nr. A-525-1565-13; 2014-04-23 nutartis administracinėje byloje Nr. A-525-964-14).

Iš byloje pateiktų dokumentų nustatyta, kad Tarnyba 2023-08-11 Sprendime nurodė, jog remdamasi 2023-08-09 pranešimu, Tarnybos 2023-08-09 Patikrinimo aktu, nustatė, kad pareiškėjos gautas produktas – morkos yra nesaugus, neatitinka teisės aktuose nustatytų saugos reikalavimų, todėl nusprendė uždrausti tiekti rinkai nesaugų produktą, įpareigoti susigrąžinti nesaugų produktą iš vartotojų, įpareigoti pašalinti nesaugų produktą iš rinkos, įpareigoti sunaikinti nesaugų produktą.

Apie šį 2023-08-11 Sprendimą Tarnyba 2023-08-11 raštu Nr. 69S-(69.5.)-3365 „Dėl sprendimo produkto (ų) tiekimo rinkai uždraudimo išsiuntimo“ informavo pareiškėją.

Nagrinėjamu atveju pažeidimo nustatymo diena yra Protokolo surašymo diena, Protokolas surašytas 2023-11-07, Nutarimą Tarnyba priėmė 2025-09-23, t. y. nepasibaigus Maisto įstatymo 12⁴ straipsnyje nustatytam 2 metų terminui. Todėl nėra pagrindo pripažinti, jog Tarnyba nesilaikė pažeidė Maisto įstatymo 12⁴ straipsnio nuostatų.

Pareiškėja ginčija Nutarimą ir tuo aspektu, jog pareiškėja nebuvo pirmasis importuotojas į Europos Sąjungos teritoriją, todėl neprivalėjo vykdyti produktų patikros ar sertifikavimo procedūrų, kurios yra privalomos tik pirmiesiems importuotojams iš trečiųjų šalių. Pareiškėjos nuomone, pagal Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį maisto tvarkymo subjektai atsako už jų tvarkomo maisto saugą, tačiau pareiškėja prekes gavo jau išleistas į ES rinką be pareigos papildomai reikalauti sertifikatų ar atlikti laboratorinius tyrimus. Atsakomybės taikymas prieštarauja ES maisto teisės 17 straipsnyje ir Maisto įstatymo 7 straipsnyje įtvirtintiems principams.

Iš byloje pateiktų dokumentų matyti, kad pareiškėjos nubaudimą lėmė Tarnybos atliktas tyrimas dėl nesaugaus maisto produkto pateikimo į rinką.

Iš Tarnybos Nutarimo matyti, kad Tarnyba konstatavo, jog pareiškėja pažeidė Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalį.

Kaip minėta, Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad maisto tvarkymo subjektai privalo pateikti į rinką saugų maistą.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja neginčija fakto, jog ji yra maisto tvarkymo subjektas. Todėl pareiškėjai taikytina Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalies nuostata dėl pareigos pateikti į rinką saugų maistą.

Tarnyba Nutarime rėmėsi Maisto įstatymo 2 straipsnio 20 dalimi, kurioje yra apibrėžta sąvoka pateikimas į rinką – kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 178/2002 3 straipsnio 8 dalyje (pateikimas į rinką – tai maisto arba pašarų laikymas pardavimui, įskaitant siūlymą parduoti arba kurį nors kitą jo perdavimo būdą, nemokamai ar už pinigus, ir pats pardavimas, paskirstymas bei kitos jo perdavimo formos.), taip pat rėmėsi Reglamento (EB) Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalimi (maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi).

LVAT 2022-11-03 nutartyje administracinėje byloje Nr. eA-961-662/2022 nurodė, kad Reglamento Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.“ Taigi, nurodytose reglamentų nuostatose yra įtvirtintos maisto verslo operatorių pareigos užtikrinti jų į rinką teikiamo maisto saugumą ir tikrinti, kad šių reikalavimų būtų laikomasi. Maisto verslo operatorius privalo imtis tokių

priemonių, kurių visuma užtikrintų, jog jo į rinką teikiamas maistas būtų saugus (32 punktą). Atsižvelgiant į tai, kad Maisto įstatyme vartojama sąvoka „maisto tvarkymo subjektas“ atitinka Reglamente Nr. 178/2002 vartojamą sąvoką „maisto verslo operatorius“ (Maisto įstatymo 2 straipsnio 8 dalis), o Reglamente Nr. 178/2002 kaip „maisto verslo operatoriai“ įvardijami fiziniai arba juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuoti laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų (3 straipsnio 3 dalis), teisėjų kolegijai nekyla abejonių dėl pozicijos, jog būtent pareiškėjui, kaip subjektui, nusprendusiam atgauti į Lietuvos Respubliką maisto produktą, kuris, kaip paaiškėjo vėliau, buvo nesaugus, ir pradėti jį joje platinti (atitinkamai, turinčiam užtikrinti Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimų vykdymą), taikytina atsakomybė už Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalies, numatančios, kad maisto tvarkymo subjektai ir su maistu besiliečiančių gaminių ir medžiagų gamintojai ar tiekėjai privalo pateikti į rinką saugų maistą ir su maistu besiliečiančius gaminius ir medžiagas, pažeidimą (34 punktą).

Tarnyba nustatė, kad būtent pareiškėja į Lietuvos rinką 2023 m. liepos, mėn. pateikė nesaugų produktą (morkas). Pažymėtina ir tai, kad pareiškėja neginčija Tarnybos nustatyto fakto, kad pareiškėjos gautos ir į rinką pateiktos (parduotos) morkos buvo nesaugios.

Pažymėtina, kad nors skunde Komisijai pareiškėja teigia, jog neprivalėjo vykdyti į Europos Sąjungos teritoriją importuotų produktų patikros, tačiau skunde nenurodė jokio teisinio pagrindo šiam teiginiui pagrįsti. Komisijos vertinimu, Tarnyba Nutarime nurodytų teisės aktų – Maisto įstatymo 7 straipsnio 1 dalimi, Reglamento (EB) Nr. 178/2002 17 straipsnio 1 dalimi, nuostatų pagrindu pagrįstai konstatavo, kad pareiškėja privalo pateikti į rinką saugų maistą bei pareiškėja turi pareigą užtikrinti, kad maistas atitiktų su jos veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrinti, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.

Apibendrinant aukščiau išdėstytą, darytina išvada, kad naikinti Tarnybos Nutarimo nėra pagrindo, todėl pareiškėjos skundo reikalavimai atmestini.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės (duomenys neskelbtini) 2025-10-24 skundą atmesti.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Ingrida Sabaliauskienė

Komisijos nariai

Eglė Bilevičiūtė

Žydrūnas Plytnikas